Bydgoszcz, 24 maja 2019 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.5.2019

Pan
Józef Predenkiewicz
Wójt Gminy Kikół
Urząd Gminy w Kikole
Plac Kościuszki 7
87–620 Kikół

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 z poźn. zm.) w Gminie Kikół, z siedzibą Plac Kościuszki 7, 87–620 Kikół (zwanej dalej: Gminą) w dniach od 25 marca do 12 kwietnia 2019 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez MW – starszego inspektora oraz KS – inspektora wojewódzkiego, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 167/2019 i 168/2019 w zakresie:

1) Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody oraz prawidłowość pobierania i rozliczania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:

a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,

b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:

- kontrola wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem,
- ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
- kontrola sporządzenia sprawozdania Rb–50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,

c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:

- kontrola pobrania i przekazania dochodów budżetowych,
- kontrola terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa,
- kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
- kontrola sporządzenia sprawozdania Rb–27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:
- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. *W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.*

Gmina sporządziła plan finansowy na 2018 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów pobieranych na rzecz budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Stwierdzono, że Gmina po otrzymaniu decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego określającej plan dochodów budżetu państwa dla części 85/04 – województwo kujawsko-pomorskie, ujętych w ustawie budżetowej na 2018 r., nie dokonała stosownej aktualizacji planu dochodów pobieranych w związku z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego w rozdziale 75011 klasyfikacji budżetowej.

2. *W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.*

2.1. *W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.*

Gmina wykorzystała w 2018 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 12.495.341,85 zł, tj. 99,39 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095 i 75011 realizowane były przez Urząd Gminy w Kikole (zwany dalej: Urzędem), w rozdziale 80153 przez Urząd i samorządowe jednostki oświatowe w Kikole, w rozdziale 85203 przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Koniczynka" w Suminie (zwany dalej: ŚDS), natomiast w rozdziałach: 85213, 85228, 85501, 85502, 85503 i 85504 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kikole (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w IV kwartale 2018 r. na łączną kwotę 3.231.923,00 zł, tj. 25,9 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- <u>dział 010 – *Rolnictwo i łowiectwo,* rozdział 01095 – *Pozostała działalność*.</u>

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 585.751,00 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 585.751,00 zł, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 574.265,69 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 11.485,31 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 166.303,87 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu podatku, o których mowa w art. 8 ust. 5 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

Stwierdzono nadmierne pobranie dotacji z tytułu:

- zawyżenia zwrotu producentowi rolnemu podatku akcyzowego o kwotę 3.562,20 zł, poprzez przyjecie do rozliczenia faktur wystawionych na inną osobę niż wnioskodawca,

stanowiących podstawę przyznania zwrotu tego podatku, co było niezgodne z przepisami art. 3 ww. ustawy,

- zawyżenia naliczonych i wykorzystanych środków na koszty obsługi realizowanego zadania, w kwocie 71,24 zł. W związku z pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości, uległy zmniejszeniu koszty obsługi zadania.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta cześć dotacji, która została pobrana w nadmiernej wysokości. W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu na rachunek dysponenta części budżetowej, dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w łącznej kwocie 3.765,44 zł (wyciąg bankowy nr 76 z dnia 10.04.2019 r.).

- dział 750 – *Administracja publiczna,* rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 71.979,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1464 z późn. zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2018 r., poz. 1382 z późn. zm.) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2224 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 67.980,54 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 11.540,54 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – *Oświata i wychowanie*, rozdział 80153 – *Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.*

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 74.468,97 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 55 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2203 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 68.737,88 zł, w tym w formie przekazanej dotacji dla Stowarzyszenia na Rzecz Pełnego Rozwoju Dzieci i Młodzieży prowadzącego Szkołę Podstawową w Zajeziorzu – 7.492,38 zł oraz samorządowe placówki oświatowe – 61.245,50 zł. Na koszty obsługi zadania wydatkowano 731,44 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1 % przekazanej kwoty dotacji celowej.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 68.671,88 zł przeznaczone na pokrycie kosztów związanych ze sfinansowaniem zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz na koszty obsługi, o których mowa w art. 55 ust. 9 ww. ustawy.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85203 – *Ośrodki wsparcia*.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 997.068,00 zł na realizację zadań określonych w art. 51 ust. 1 oraz art. 51a i c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 996.985,40 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 373.846,88 zł, które przeznaczone zostały na pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w formie pobytu w środowiskowym domu samopomocy i bieżące koszty jego funkcjonowania.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85213 – *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.*

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 52.768,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1510 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 52.734,54 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 13.899,29 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85228 – *Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.*

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 530.847,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 522.840,70 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 177.465,30 zł przeznaczone na organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Stwierdzono, w wyniku analizy udostępnionych dokumentów źródłowych (kart pracy opiekunów świadczących usługi, wykazu godzin specjalistycznych usług opiekuńczych, umów zleceń oraz decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze), dotyczących zleceniodawców świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze w miesiącach październik, listopad i grudzień 2018 r. – że godziny zakończenia i rozpoczęcia zajęć świadczonych usług przez 6 opiekunów u osób objętych usługami opiekuńczymi często były takie same, bądź nakładały się. Terapeuci tego samego dnia i w tym samym czasie wykonywali specjalistyczne usługi opiekuńcze u dwójki swoich podopiecznych oraz często dwóch terapeutów jednocześnie w tym samym czasie świadczyło usługi opiekuńcze u jednego podopiecznego.

Ponadto, w przypadku trzech terapeutów świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze kontrolujący nie byli w stanie ocenić wiarygodności kart obecności na podstawie których dokonywano zapłaty za ww. usługi, ponieważ ilości wykonanych godzin u danego dziecka zostały wpisywane w karcie obecności jako jedna godzina a nie „od-do".

Wskazane powyżej nieprawidłowości świadczą o braku właściwego nadzoru przez GOPS nad rozliczaniem wykonywanych usług przez osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze finansowane z dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa.

- dział 855 – *Rodzina,* rozdział 85501 – *Świadczenie wychowawcze.*

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 5.845.828,00 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2018 r., poz. 2134 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 5.805.704,98 zł, w tym na wypłatę świadczeń wychowawczych – 5.718.619,41 zł oraz na koszty ich obsługi – 87.085,57 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % kwoty otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.404.707,20 zł, w tym przeznaczone na wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie 1.393.740,32 zł oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 4 ww. ustawy w kwocie 10.966,88 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenie wychowawcze.

- dział 855 – *Rodzina*, rozdział 85502 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.*

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 4.115.893,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 2220 z późn. zm.), z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2018 r., poz. 554 z późn. zm.) oraz z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r., poz. 2092 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 4.097.572,22 zł, w tym na wypłatę świadczeń i składek społecznych od tych świadczeń w łącznej kwocie 3.983.958,26 zł oraz koszty ich obsługi ogółem 113.613,96 zł, tj. kwotę

nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji odpowiednio na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.003.123,09 zł, w tym przeznaczone głównie na wypłatę zasiłków rodzinnych i dodatków do tych zasiłków, świadczeń opiekuńczych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń rodzicielskich i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń, a także na koszty obsługi ww. zadań, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

- dział 855 – *Rodzina*, rozdział 85503 – *Karta Dużej Rodziny.*

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 342,42 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2017 r., poz. 1832 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 304,84 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 304,84 zł przeznaczone na realizację zadań określonych w ww. ustawie.

- dział 855 – *Rodzina*, rozdział 85504 – *Wspieranie rodziny.*

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 296.730,00 zł na wykonanie zadania określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start" (Dz.U. z 2018 r., poz. 1061 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 296.729,75 zł, w tym na wypłacenie świadczeń – 287.100,00 zł oraz na koszty obsługi ww. programu – 9.629,75 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 10,00 zł za jedno dziecko lub osobę uczącą się za którą ustalone jest prawo do świadczenia.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 12.060,11 zł, w tym na wypłatę ww. świadczeń w kwocie 6.600,00 zł oraz koszt obsługi tego programu, o którym mowa w § 33 ust. 4 ww. ustawy w kwocie 5.460,11 zł.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 80153, 85203, 85213, 85228, 85501, 85502, 85503 i 85504 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Jednocześnie stwierdzono nadmierne pobranie dotacji celowej w rozdziale 01095 w wysokości 3.633,44 zł.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 12.571.675,39 zł wydatkowano kwotę 12.495.341,85 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,39 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 76.333,54 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb–50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb–50 za IV kwartał 2018 r. zostały sporządzone w szczegółowości sprawozdań jednostkowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Jednocześnie wykazano, iż w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach, sporządzonym za IV kwartał 2018 r., w polu "Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej" błędnie wykazano nazwę Urząd Gminy Kikół, tj. podległą jednostkę organizacyjną Gminy. Prawidłowo winna być wykazana w ww. polu nazwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego składającej sprawozdanie, tj. Gmina Kikół. Powyższe postępowanie było niezgodne z wymogami wyszczególnionymi we wzorze tego sprawozdania stanowiącego załącznik nr 28 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz.109 z późn. zm.), w związku z przepisami § 4 pkt 3 lit. a określonymi w treści tego rozporządzenia.

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobrania i przekazania dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2018 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 93.659,80 zł, co stanowiło 344,3 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (27.200,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 62,00 zł, 85203 – 8.433,06 zł, 85228 – 14.169,65 zł oraz 85502 – 70.995,09 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę w wysokości 80.001,82 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie: art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 1530 z późn. zm.) oraz art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2018 r., poz. 554 z późn. zm.) wyniosły łącznie 13.657,98 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za II półrocze 2018 r. na kwotę 48.598,07 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – *Administracja publiczna,* rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie.*

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 62,00 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli nie zrealizowano dochodów z ww. tytułu.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85203 – *Ośrodki wsparcia.*

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 8.433,06 zł stanowiły opłaty za pobyt w ŚDS pobrane na podstawie art. 51b ust. 1 i 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Szczegółową kontrolą objęto wykonane przez GOPS dochody w kwocie 4.923,08 zł.

- dział 852 – *Pomoc społeczna*, rozdział 85228 – *Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.*

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 14.169,65 zł, stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w wysokości 9.774,70 zł.

- dział 855 – *Rodzina,* rozdział 85502 – *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.*

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 24.175,58 zł, odsetek w kwocie 41.099,58 zł, zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek

alimentacyjnych w kwocie 5.708,33 zł oraz zwrotów kosztów upomnień wysłanych do dłużników alimentacyjnych 11,60 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane przez GOPS dochody budżetowe w kwocie 33.900,29 zł.

Podczas kontroli odnotowano, że ewidencja pobranych dochodów z tytułu zaliczki alimentacyjnej realizowanych przez GOPS prowadzona była na niewłaściwym koncie księgowym 240 „Pozostałe rozrachunki", natomiast przekazywanych dochodów budżetowych na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych". Zgodnie z wymogami planu kont dla jednostek budżetowych określonego w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych określonego w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), ewidencja wpłat należności z tytułu dochodów budżetowych winna być ujęta na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych", natomiast ewidencja dochodów przekazanych do Gminy na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami".

Ponadto stwierdzono, iż ewidencja przekazywanych przez Gminę do budżetu państwa dochodów prowadzona była na niewłaściwym koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych", a winna być na koncie 224 „Rozrachunki budżetu" w zakresie operacji gospodarczych dotyczących rozliczeń Gminy z budżetem państwa z tytułu pobieranych dochodów budżetowych. Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta, które określone zostały w załączniku nr 2 – Plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, określonego ww. rozporządzeniu.

3.2. W zakresie terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za II półrocze 2018 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 42.397,06 zł, tj. 53,3 % dochodów przekazanych ogółem za 2018 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadki przekazania pobranych dochodów niezgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały odprowadzone w wymaganym terminie wyniosły łącznie 271,18 zł, tj. 0,64 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty szczegółową kontrolą (rozdział 85228 – 67,69 zł oraz rozdział 85502 – 203,49 zł).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1458 z późn. zm.), nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zgodnie z art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

3.3.W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2018 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2018 r., wynosiły ogółem 2.377.127,67 zł i dotyczyły zaległości z rozdziału 85502

z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2017 r. ww. zaległości wzrosły o 183.630,67 zł, tj. o 8,4 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2017 r. do 30.09.2018 r. GOPS prowadził w ograniczonym zakresie czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Nie odnotowano należności wymagalnych w rozdziale 85203 oraz 85228.

3.4.W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb–27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2018 r. zostało sporządzone w szczegółowości sprawozdań jednostkowych, sporządzonych zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

Odnotowano, że w sprawozdaniach: zbiorczym Gminy i jednostkowym Urzędu wykazano nieprawidłowe kwoty w kolumnie 4 „Plan" w zakresie odpowiednio rozdziału: 75011 – 100,00 zł, 85203 – 4.250,00 zł, 85228 – 6.150,00 zł i 85502 – 19.001,00 zł, które nie wynikały z decyzji otrzymanej od dysponenta części budżetowej określającej plan dochodów związanych z realizacją zadań zleconych na 2018 r.

Ponadto w sprawozdaniu jednostkowym sporządzonym przez Urząd nieprawidłowo wykazano dane w następujących kolumnach:

- w kolumnie 7 „Dochody potrącone przez jednostkę samorządu terytorialnego"; dane te wykazuje Gmina w sprawozdaniu zbiorczym,
- w kolumnie 8 „Dochody przekazane" wykazano dochody w wysokości dochodów przekazanych na rachunek dysponenta części budżetowej. Dane te wykazuje w sprawozdaniu zbiorczym Gmina, natomiast jednostki organizacyjne, bezpośrednio realizujące zadania, w sprawozdaniach jednostkowych wykazują dochody przekazane w okresie sprawozdawczym na rachunek Gminy.

Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów.

Wykazano także, iż w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2018 r., w polu "Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej" błędnie wykazano nazwę Urząd Gminy Kikół, tj. podległą jednostkę organizacyjną Gminy. Prawidłowo winna być wykazana w ww. polu nazwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego składającej sprawozdanie, tj. Gmina Kikół. Powyższe postępowanie Gminy było niezgodne z wymogami wyszczególnionymi we wzorze tego sprawozdania stanowiącego załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z przepisami § 4 pkt 3 lit. a określonymi w treści tego rozporządzenia.

Wskazuje się następujący zakres stwierdzonych nieprawidłowości:

- brak aktualizacji planu finansowego w zakresie dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych,
- pobranie dotacji w nadmiernej wysokości,
- niewłaściwy nadzór nad realizacją specjalistycznych usług opiekuńczych,
- ewidencjonowanie pobranych i przekazywanych dochodów budżetowych na niewłaściwych kontach księgowych,

- nieterminowe przekazywanie dochodów budżetowych,
- prowadzenie czynności współdziałających w wyegzekwowaniu należności budżetowych w ograniczonym zakresie,
- błędne wykazanie w sprawozdaniu zbiorczym Rb-50 i Rb-27ZZ nazwy jednostki sprawozdawczej,
- błędne sporządzenie sprawozdania Rb-27ZZ – zbiorczego i jednostkowego.

Ponadto wskazuję się następujące przyczyny i skutki stwierdzonych powyżej nieprawidłowości: brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: JP – Wójt Gmin Kikół, WF – Skarbnik Gminy Kikół, JM – Kierownik GOPS w Kikole i KK – główny księgowy GOPS w Kikole – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 48/2019.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej:

1) aktualizowania wyodrębnionego planu finansowego w zakresie dochodów budżetu państwa o wielkości wynikające z podziału kwot określonych w ustawie budżetowej i ujętych w planie dochodów dysponenta części budżetowej,
2) prawidłowego ustalania i wypłacania kwot zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej z otrzymanej dotacji celowej,
3) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującego dotację,
4) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
5) ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących odprowadzanych dochodów na rachunek budżetu państwa na właściwym koncie księgowym, zgodnym z planem kont określonym przepisami prawa,
6) podejmowania, w stosunku do dłużników alimentacyjnych, wszystkich działań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
7) wykazywania w sporządzanych i przekazywanych dysponentowi części budżetowej sprawozdaniach budżetowych Rb-50 i Rb-27ZZ właściwej nazwy jednostki sprawozdawczej,
8) prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ,
9) prawidłowego sporządzania zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ na podstawie sporządzanych sprawozdań jednostkowych, z uwzględnieniem właściwej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzania,
10) zobowiązania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kikole do:

– wzmożonego nadzoru nad właściwą i rzetelną realizacją zadań przez osoby bezpośrednio świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym nad prawidłowym dokumentowaniem tych usług,

– ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących pobieranych i przekazywanych dochodów budżetowych na właściwych kontach księgowych, zgodnych z planem kont określonym przepisami prawa.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)